

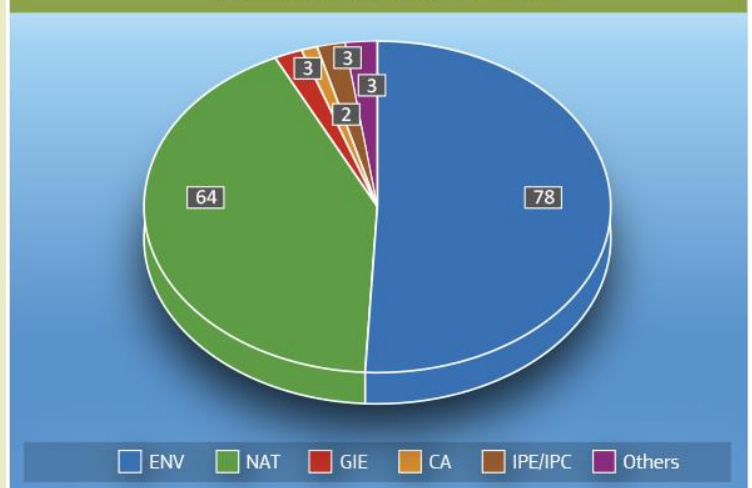

Tämä tiedote antaa yleiskatsauksen LIFE-ohjelmasta Suomessa. Siinä esitellään avaintietoja ja eräitä uusimpia LIFE-projekteja.

Saat siitä myös yhteystiedot ja muita hyödyllisiä resursseja sekä kattavan listan nykyisistä ja vasta valmistuneista LIFE-projekteista.

Joka vuosi esitetään ehdotuspyyntöjä hankkeista, jotka kattavat LIFE-ohjelman prioriteettialueet.

153 LIFE projects (since 1992)

Investment in LIFE projects in Finland (€ million)

	Total investment	EU contribution
ALL LIFE projects	348,5	176
Environment and Resource Efficiency (ENV)	131	53
Nature and Biodiversity (NAT)	157	87
Environmental Governance and Information (GIE)	3	1.5
Climate Action (CA)	3	2
Integrated (IPE/IPC)	53.5	32
Others	0.9	0.5

TIETOJA LIFE-OHJELMASTA

LIFE-ohjelma on EU:n rahoitusinstrumentti ympäristö- ja ilmastotoimia varten. Ohjelma on ollut toiminnassa vuodesta 1992 lähtien ja se on ollut mukana rahoittamassa yli 4500 projektia kaikkialla EU:ssa ja kolmansissa maissa. Se on mobilisoinut ympäristön ja ilmaston suojeluun yli 9 miljardia euroa ja tukenut tätä yli 4 miljardilla eurolla. LIFE-ohjelman budjetiksi vuosille 2014–2020 on asetettu 3,4 miljardia euroa nykyhinnoilla, ja se sisältää alaohjelman ympäristötoimia ja alaohjelman ilmastotoimia varten.

LIFE-projektien tyypit:

- Perinteinen (ympäristö- ja resurssitehokkuus; luonto ja biodiversiteetti; ympäristön hallinta ja ympäristöä koskeva tieto; ilmastomuutoksen hillintä; ilmastomuutoksen sopeuttaminen; ilmaston hallinta ja ilmastoa koskeva tieto).
- Integroitu (ympäristö-, luonto- tai ilmastotoimi)
- Valmisteleva
- Valmiuksien parantaminen

Muut LIFE-rahoituksen tyypit

- Toimintatuet kansalaisjärjestöille
- Luonnonpääoman rahoitusväline (NCFF)
- Energiatoteutuksen yksityinen rahoitusväline (PF4EE)

NCFF ja PF4EE ovat yhteistyöhankkeita Euroopan investointipankin kanssa. Tämä hallitsee kahta rahastoa. Katso lisätietoja osoitteesta: <http://ec.europa.eu/life/>

LIFE Ympäristö- ja resurssitehokkuus

Tämän LIFE-prioriteettialueen tarkoitus on kehittää, testata ja osoittaa parhaita käytäntöjä, ratkaisuja ja integroituja lähestymistapoja ympäristöön liittyvissä haasteissa sekä parantaa niiden tietopohjaa.

Tähän mennessä LIFE Ympäristö- ja -resurssitehokkuuslohko (aiemmin LIFE-ympäristöpolitiikka ja -hallinto-osa-alue) on myöntänyt osarahoitusta 78 hankkeelle Suomessa. Tämä edustaa 131 miljoonan euron kokonaisrahoitusta, josta Euroopan unionin osuus oli 53 miljoonaa euroa.

Valmistuneiden hankkeiden painopisteenä oli 11 pääteemaa: riskin arviointi/saastumisen hallinta, veden hallinta jokisuistoissa, kestävä rakentaminen, ekoystävälliset ja vihreät tuotteet, kaupunkisuunnittelu, elämän laatu, kuljetuksen suunnittelu, maatalouden jäte, ilman laadun hallinta ja seuranta, vaarallisen teollisuus- ja rakennus/purkujätteen hallinta, energiatehokkuus, metsänhoito, elämänkaaren arviointi, riskin hallinta, integroitu ympäristön hallinta, teollisuusjätteiden, vaarallisten jätteiden ja jäteveden käsittely sekä maankäyttö (kuivatun turvemaan palautustoimet), ja mallinnustekniikat ilmastomuutokseen varautumisen sektorilla. Edunsaajien tärkeimmät ryhmät olivat kansalliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset, yliopistot, kansainväliset ja suuret yritykset, tutkimuslaitokset sekä pk-yritykset. Hankkeiden keskimääräinen kestoaika oli 36–42 kuukautta.

Suomessa on parhaillaan käynnissä kaksi muuta hanketta, jotka painottuvat seuraaviin aiheisiin: ilmastomuutokseen mukautuminen, spatiaalinen suunnittelu ja urbaani biodiversiteetti, sekä (kaivosalan) teollisuuden tuottama jäte ja ilmansaasteet. Hankkeiden pääasiallisina toteuttajina toimivat paikalliset ja kansalliset viranomaiset, tutkimuslaitokset ja kansainväliset yritykset. Niiden keskimääräinen kestoaika on 60–86 kuukautta.

Alla olevassa ruudussa esitetty hanke on esimerkki menestyksekkästä LIFE/ympäristöhankkeesta Suomessa.

Jäteveden typpikuormituksen vähentäminen: havainnollistamiset ja mallinnus (LIFE+ 2012 N-SINK) LIFE12 ENV/FI/000597

LIFE+ 2012 N-SINK -osoittaa että jätevedenpuhdistamon jätevesipäästöt vähentävät sitä vastaanottavien vesistöjen denitrifikaatioastetta ja että tätä luonnollista ekosysteemin toimintaa voidaan käyttää typen poistamiseen ja sitä voidaan lisätä jätevesipäästöjen alueellisella optimoinnilla (hajotinputkella). Lisäksi projekti osoittaa, että kokeiltu menetelmä ei häiritse jätevedenpuhdistamon toimintaa tai aiheuta haittavaikutuksia vastaanottaville ekosysteemeille. Projektin havainnollistamispaikkojen valvonta korosti, että menetelmä sopii erityisesti pienikokoisille jätevedenpuhdistamoille.

Mittausnäytteissä havaittiin suurta vaihtelua riippuen vuodenajasta sekä jätevedenpuhdistamon toiminnasta. Ongelmat jätevedenpuhdistamossa tapahtuvassa typenpoistossa aiheuttivat sedimenttien mikrobitoiminnan kasvua. Edunsaaja uskoo, että menetelmää voisi parantaa entisestään asentamalla hajotinputki tavalla, joka vastaa paremmin järven pohjan muotoja. Hajotinputkijärjestelmä osoittautui siitä huolimatta kustannustehokkaaksi keinoksi poistaa typpeä jätevedenpuhdistamoissa. 100 tonnin poistaminen Vanajaveden typpikuormasta maksaa vuosittain 380 000 €.

Merkittäviä hyötyjä voidaan saada myös ottamalla käyttöön maataloudellisia keinoja. Edunsaajat ovat tehneet johtopäätöksen, että suuren typpikuormituksen pienentämistä edistävän vesiensuojelupolitiikan tulee ottaa käyttöön monisektorillinen lähestymistapa, eli säädöksiä, jotka vaikuttavat sekä maatalouteen että jätevedenkäsittelyyn. Mallinnukseen liittyy joitain epävarmuuksia, ja projektiryhmä korostaa, että fosforijakeet pitäisi ottaa mukaan tuleviin malleihin johtuen siitä, että typin vähentäminen menetelmät voivat johtaa fosforikuorman kasvuun.

Kaiken kaikkiaan projektin menetelmillä on erinomaiset mahdollisuudet vähentää ravinnekuormittamista sekä maatalouden ja jätevedenkäsittelyn energian ja resurssien kulutusta. Siksi niillä on rooli ohjata kansallisen sekä EU:n ympäristö- ja maatalouspolitiikkaa ja samalla auttaa vesipolitiikan puitedirektiivin tavoitteiden saavuttamisessa. Useampi julkisten toimielinten, mukaan lukien ympäristöministeriön ja muiden valtiollisten toimijoiden, edustaja kutsuttiin liittymään aloitteen ohjaus- ja neuvottelukuntaan parantamaan tietoisuutta projektin lopputuloksista. Projektin aikana Suomen jätevedenpuhdistamoiden välille syntyi läheinen kumppanuus. Petäjävedelle asennettu havainnollistamismenetelmä pysyy jätevedenpuhdistamon käytössä.

Lisätietoja osoitteesta:

<http://www.helsinki.fi/lammi/NSINK/>

LIFE Luonto ja biodiversiteetti

Tämän LIFE-prioriteettialueen tarkoitus on kehittää, testata ja osoittaa parhaita käytäntöjä, ratkaisuja ja integroitua lähestymistapoja luonnon ja biologisen monimuotoisuuspolitiikan ja lainsäädännön kehittämiseen ja toteuttamiseen sekä parantaa niihin liittyvää tietopohjaa.

Tähän mennessä LIFE Luonto ja biodiversiteetti -komponentti on osa-rahoittanut 64 projektia Suomessa. Nämä hankkeet edustavat 157 miljoonan euron kokonaisrahoitusta, josta Euroopan unionin osuus oli 87 miljoonaa euroa.

Suurin osa loppuun viedyistä hankkeista tähtäsi elinympäristön (aapa, suot, boreaaliset metsät ja turvesuot, joet, kosteikot ja merelliset elinympäristötyypit: lajirikkaat elinympäristöt, maaseudun kosteikot sekä Natura 2000 -verkosto Lounais-Lapissa) ja lajien (villimetsäporo, merikotka, valkoselkätikka, ja saimaannorppa) suojeluun ja ennallistamiseen. ESCAPE-biodiversiteettiprojekti muodosti siemenpankin Suomen luonnonvaraisille uhanalaisille kasveille ja kasvatti uhanalaisten kasvilajien lukumäärää ex-situ-keräyksissä Suomen kansallisen toimintasuunnitelman mukaisesti. Alueelliset viranomaiset koordinoivat yli 80 % hankkeista. Muut jakautuivat kansallisten/paikallisten viranomaisten, yliopistojen, kansalaisjärjestöjen, ammatillisen järjestön ja puistojen välille. Hankkeiden keskimääräinen kestoaika oli 40–60 kuukautta.

Suomessa on meneillään kahdeksan projektia. Yksi projekti pyrkii vähentämään Saimaannorppaan kohdistuvia pääasiallisia uhkia. Yksi projekti pyrkii saamaan edullisen suojeluaseman Suomen metsäpuralle vuoteen 2023 mennessä. Muut projektien kohteina olevat lajit ovat: tärkeimmät lahopuista ja metsäpaloista riippuvat hyönteislajit sekä Siperian lento-orava. Toinen osa projekteja käsittelee biodiversiteettikysymyksiä ja invasiivisia lajeja (muiden muassa liito-orava). Yksi projekti pyrkii palauttamaan Suomen kosteikkoelinympäristöjen hydrologisen koskemattomuuden. Yksi vastarahoitettu projekti pyrkii parantamaan susien pitkäaikaisstatusta ja jatkamaan lajin populaatioiden pitkäaikaista elinkykyä Suomessa. Projekti pyrkii tähän parantamalla ihmisten ja suurien petoeläinten rinakkaiseloa. Osa projekteista keskittyy seuraaviin lajeihin: suomalainen metsäporo, saproksyyli- ja pyrofiiliset hyönteislajit, lento-orava, ja saimaannorppa. Muut projektit keskittyvät elinympäristöihin, kuten kosteikkoalueisiin ja Baltianmeren rannikolla sijaitseviin elinympäristöihin. Yksi projekteista pyrkii erityisesti myötävaikuttamaan luonnon monimuotoisuuden katoamisen hillitsemiseen ja pysäyttämiseen tunnistamalla vieraslajeja ja niiden tulo- ja esiintymistapoja sekä taipumuksia päälaajien hallitsemiseen/tuhoamiseen. Erään projektin tarkoitus on parantaa suden asemaa pitkällä aikavälillä, ja säilyttää lajin säilymisen edellytykset Suomessa parantamalla ihmisten ja suurpetojen yhteiselämää. Viittä hanketta toteuttaa kansallinen viranomainen (Metsähallituksen luontopalvelut) ja yhtä kehitysjärjestö (Taloudellinen kehittämiskeskus, Kuljetus ja ympäristö Lappi). Hankkeiden kestoaika on 60–84 kuukautta.

Alapuolella sijaitsevassa ruudussa esitetty hanke on esimerkki menestyksekkästä LIFE Luonto -hankkeesta Suomessa.

Saimaannorppan suojeleminen (LIFE Saimaa Seal) LIFE12 NAT/FI/000367

LIFE Saimaa Seal -hanke otti onnistuneesti esille saimaannorppaan (*Phoca hispida saimenensis*) kohdistuvat pähätkat, kuten kalastukseen liittyvä sivupyydytys, ihmisten aiheuttama häirintä, ja ilmastonmuutos; tämä parantaa norpan uhanalaisuusluokitusta pitkällä aikavälillä. Lajin lukumäärä kasvoi alun 310 yksilöstä 390 yksilöön hankkeen aikana. Hankkeen tulokset vaikuttivat osaltaan siihen, että saimaannorppan suojelemissuunnitelma ja toimintasuunnitelman päivitys hyväksyttiin Suomen Ympäristöministeriön toimesta vuonna 2017. Hanke myös myötävaikuttanut kansallisen kalastuslain reformiin vuonna 2016.

Kalastukseen liittyvästä sivupyydytyksestä johtuvaa kuolleisuutta saatiin vähennettyä kehittämällä norppaystävällisiä kalastustapoja. Hankeryhmä kehitti norppaturvallisia rysäverkkoja, jotka testattiin ja hyväksyttiin kansallisen kalastuslain reformissa. Tulokset osoittivat rysäverkkojen olevan kustannustehokas ja valikoiva vaihtoehto niin sanotuille ”kidusverkoille”, jotka ovat vaarallisia norpille. Tämän lisäksi tuotettiin 522 norppaturvallista katiskaa, ja samalla 3000 vanhaa katiskaa myös muokattiin norppaturvalliseksi lisäämällä niihin sulut. Ihmisen aiheuttamien häiriöiden tuomaa riskiä onnistuttiin pienentämään kartoittamalla norppien vakiintuneita elinalueita, liikkumisreitit ja lisääntymisalueita, joiden avulla voitiin päätellä riskialueita ihmisen ja norpan kohtaamisille. Hankkeen osakkaat avustivat lajia mukautumaan ilmastonmuutokseen esittelemällä tapoja, joilla sen lisääntymisolosuhteita voitaisiin parantaa. Yhteensä 1086 ihmisvoimin tehtyä lumikinosta rakennettiin pesimistarpeisiin; niiden avulla kuuttien selviytymisaste voi kasvaa, kun ne saavat tarpeellisen suojan lumesta leutoinakin talvina. Myös kahta erilaista keinopesämällä testattiin. Vapaaehtoistyön merkitys kasvoi 400 vapaaehtoisen verkoston voimin. Hankkeessa tehtiin yhteensä yhdeksän hengen vuosityö vapaaehtoisvoimin.

Hanke järjesti useita isoja tiedotuskampanjoita kasvattaakseen norppatietoutta eri ryhmien keskuudessa (esim. kalastajat, yhdyskuntasuunnittelijat, lapset, loma-asuntojen omistajat, ja turistit). Kouluvierailuilla, koulutustapahtumilla, ”norppaleireillä” sekä kaikkiin alueen päiväkoteihin jaetuilla opetusmateriaaleilla tavoitettiin yhteensä 11000 lasta. Hankkeen norppanäyttely kehitettiin Savonlinnan Maakuntamuseolle. Hankkeen tapahtumat saivat osakseen huomattavaa mediahuomiota. Hankkeen aikana niin kansanedustajat, maatalous- ja ympäristöministeri (Kimmo Tiilikainen) kuin Suomen Tasavallan Presidenttikin (Sauli Niinistö) osallistuivat vapaaehtoistyöhön.

Hankkeen pitkän aikavälin tavoitteena on saavuttaa myönteinen uhanalaisuusluokitus saimaannorpalle, mikä on saimaannorppan kansallisen suojelustrategian ja toimintasuunnitelman mukaisesti 400 saimaannorppaa vuoteen 2025 mennessä.

Lisätietoja osoitteesta:

<https://www.metsa.fi/en/nature-and-heritage/species/saimaa-ringed-seal/>

LIFE Ympäristön hallinta ja ympäristöä koskevat tieto

Tämän prioriteettialueen tavoite on lisätä ympäristöasioiden tiedostamista, tukea ympäristöä koskevan tiedon viestittämistä, hallintaa ja jakelua sekä kannustaa parempaan ympäristön hallintaan laajentamalla sidosryhmien mukanaoloa.

Tähän mennessä tämä osa-alue (aiemmin LIFE+ Tiedotus ja viestintä -komponentti) on rahoittanut kolmea hanketta Suomessa. Sen rahoitus on kaikkiaan 3 miljoonaa euroa, josta 1,5 miljoonaa euroa oli EU:n rahoitusta. Hankkeen kesto vaihtelee 33 kuukaudesta 36 kuukauteen.

Kaikki projektit on saatu valmiiksi. Ensimmäisen hankkeen tavoite oli laatia yhteinen ilmastonmuutosportaali (CCCRP). ELY-keskuksen koordinoiman toisen hankkeen tarkoitus oli säilyttää arvokkaan lohikannan geneettinen monimuotoisuus Saimaa-järvessä ja parantaa niiden elinvoimaisuutta. Hankkeiden toimiin kuului tiedonvaihto ja neuvotteluja kestävien kalastuskäytäntöjen edistämiseksi. Projekti palkittiin parhaana LIFE-luontoprojektina 2015. Hankkeen tulokset esitellään alla olevassa ruudussa. Viimeisimmän valmistuneen projektin tarkoitus oli lisätä tietoisuutta suuren yleisön ja eturyhmien keskuudessa kotoperäisen rapukannan tärkeydestä biodiversiteetille ja vesistön ekojärjestelmille. Projektit suorittivat Suomen ilmatieteen laitos, ELY-keskus sekä Itä-Suomen yliopisto

Saimaan lohikalojen kestävä kalastuksen edistäminen (Saimaan lohikalojen) LIFE10 INF/FI/000052

Tämä hanke sisälsi 60 kalastussuunnitelman valmistamisen kalastusalueille ja osakaskunnille. Tämä edisti merkittävästi kestävä kalastusta Vuoksen vesistöalueella.

Tutkimustietoa, lajikohtaisia strategioita ja hoitosuunnitelmia muokattiin hankkeen aikana selkeämpään ja ymmärrettävämpään muotoon (sekä visuaalisesti että tekstillisesti). Hankkeessa päivitettiin ja yhdenmukaistettiin ajantasainen tieto Saimaan uhanalaisten lohikalojen tilasta ja ongelmista alueviranomaisille, paikallisille kalatalouden päättäjillä, kalatalousneuvonnalle, kalastajaorganisaatioille ja kalastavalle väestölle. Hankkeessa luotiin välineitä Saimaan uhanalaisten lohikantojen hoidon tehostamiseen ja laajentamiseen.

LIFE-tukea käytettiin korostamaan yksittäisen kalastajan merkitystä uhanalaisten kalakantojen elvyttämisessä ja kannustamaan kalastajia noudattamaan kalastusrajoituksia. Analyysi asennetutkimuksista ennen ja jälkeen kalastajien keskuudessa osoitti, että tietoisuus lohiasioista oli lisääntynyt (esim. järvilohen suojelutoimenpiteiden suurempi arvostaminen, sekä parempi tietoisuus lohien suojelumenetelmistä, kuten kalastuksen rajoituksista). Tärkeä sosioekonominen tulos oli se, että hankkeilla onnistuttiin selvittämään kalastajille, että he eivät ole enää "yksinäisiä toimijoita", vaan että muut sidosryhmät täydentävät heidän toimintojaan.

Hankekokoukset ja tapahtumat edistivät hyödyllistä vuoropuhelua, joka johti innovatiivisiin ideoihin, uusiin ratkaisuihin ja käytäntöihin. Yksi esittelyn arvoinen konkreettinen toimi oli "vieheen suunnittelukilpailu" (2012), jolla pyrittiin optimoimaan vieheiden kestävyyttä lohien kalastuksessa.

Lisätietoja osoitteesta:
<http://www.jarvilohi.fi>

Ilmastotoimen alaohjelma (LIFE 2014-2020)

LIFE Ilmastomuutoksen hillintä ja LIFE Ilmastomuutoksen sopeuttaminen

Ilmastomuutoksen hillinnän prioriteettialueena on auttaa vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä, ja myötävaikuttaa ensisijaisesti ilmastopolitiikan ja lainsäädännön toimeenpanoon ja kehittämiseen parantamalla tietopohjaa, kehittämällä integroituja lähestymistapoja ja kehittämällä ja demonstroimalla innovatiivisia teknologioita, järjestelmiä, menetelmiä ja välineitä.

Ilmastomuutoksen sopeuttamisen prioriteettialueena on tukea ponnisteluja sinnikkyuden lisäämiseksi ilmastomuutostoinnissa ja myötävaikuttaa ensisijaisesti ilmastopolitiikan ja lainsäädännön toimeenpanoon ja kehittämiseen parantamalla tietopohjaa, kehittämällä integroituja lähestymistapoja ja kehittämällä ja demonstroimalla innovatiivisia teknologioita, järjestelmiä, menetelmiä ja välineitä.

Tähän mennessä Ilmastomuutoksen hillinnän lohko on yhteisrahoittanut yhtä hanketta Suomessa. Hanke haluaa optimoida maatalousmaan käytön ilmastomuutoksen hillitsemiseksi. Suomen Luonnonvarakeskus koordinoi sitä yli 55 kuukauden ajan, alkaen syyskuussa 2015. Kokonaisbudjetti on 2 miljoonaa euroa, josta 1,2 miljoonaa euroa on EU:n rahoitusta. Hankkeen yksityiskohtaiset tavoitteet löytyvät alla olevasta ruudusta. Sen tulokset integroidaan myöhempänä ajankohtana.

Maankäytön optimointi maatalouden kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi (OPAL-Life) LIFE14 CCM/FI/000254

OPAL-Life hanke kohdentuu työvälineiden ja menetelmien kehittämiseen ja täytäntöönpanoon. Tarkoituksena on tukea maatalous- ja ympäristöpolitiikan kehittämistä ja siten turvata maaseudun elinkeinoelämä ja vähentää ympäristövaikutuksia. Hanke pyrkii integroimaan kestävän tuottoisan sadon ja karjatalouden pienempiin kasvihuonekaasupäästöihin (GHG). Se tarkkailee kuinka samanaikainen tehostaminen, laaja-alaistaminen ja metsittäminen on hyväksyttävä ja toteuttamiskelpoinen vaihtoehto maanviljelijöille lopullisen tavoitteen saavuttamiseksi, GHG päästöjen vähentämiseksi.

Hankkeen tavoite: laatia maan käytön optimointikriteerit ja välineet; antaa näyttöä merkittävästä GHG-päästöjen vähenemisestä maataloudessa; pysäyttää metsänhakuu erityisesti turvemaidella paremman maatalous- ja ympäristöpolitiikan koherenssin ansiosta; ja asettaa biologisen monimuotoisuuden indikaattoreita maatalouteen ja parantaa vuoroviljelyä.

OPAL-Life hankkeen tulokset tulisi panna täytäntöön poliittisissa päätöksentekoprosesseissa erityisesti seuraavissa maatalous-ympäristöohjelman kehittämistoimissa.

Lisätietoja osoitteesta:

<http://www.opal.fi/>

LIFE Ilmaston hallinta ja ilmastoa koskeva tieto

Ilmaston hallinnan ja ilmastoa koskevan tiedon prioriteettialueena on edistää ilmastoasioita koskevaa tietoisuutta, tukea ilmastoa koskevan tiedon kommunikointia, hallintaa ja jakamista, edistää ilmastolainsäädännön parempaa noudattamista sekä kannustaa parempaan ilmastonhallintaan laajentamalla sidosryhmien osallistumista.

Tähän mennessä Ilmaston hallinnan ja ilmastoa koskevan tiedon lohko on yhteisrahoittanut yhtä hanketta Suomessa. Tämä vähentää päästöjä EconomisE Platform -osuuskunnan välityksellä. Osuuskunta työskentelee institutionaalisten sijoittajien ja kuntien kanssa sekä toimii samalla katalysaattorina vähähiiliselle ja joustavalle taloudelle. Investoinnin kokonaissumma 0,9 miljoonaa euroa, josta 0,5 miljoonaa euroa on EU:n rahoitusta. Hanketta koordinoi WWF Suomi -kansalaisjärjestö ja sen kestoaika on 20 kuukautta. Hanke alkoi kesäkuussa 2017.

Saat lisätietoja alla olevasta ruudusta; sen tulokset lisätään myöhemmin.

Vastinetta rahalle: investointipotentiaalin vapauttaminen joustavalle vähähiiliselle suomalaiselle rakennuskannalle (LIFE EconomisE) LIFE16 GIC/FI/000072

Projekti pyrkii saavuttamaan vuosien 2020 ja 2030 tavoitteet, GHG-vähennystavoitteen vuodelle 2050 sekä täyttääkseen EU:n sopeuttamisstrategian. EU-tasoinen yhteistyö pyrkii takaamaan, että EU-jäsenvaltioista saadut opit ohjaavat toteutusta ja että tulokset jaetaan asianmukaisesti.

Projekti pyrkii erityisesti:

- Perustamaan EconomisE-alustan vuoteen 2020 mennessä. Tämä mahdollistaa useiden sidosryhmien koordinoitun toiminnan suomalaisten rakennusten hiilettömyyden ja joustavuuden nopeuttamiseksi;
- Saavuttamaan institutionaalisten investoijien 75-prosenttisen siirtymisen matalahiilisiin investointeihin ja erityisesti keskittymään rakennusten hiilettömyyteen ja parempaan joustavuuteen ilmaston suhteen vuoteen 2020 mennessä; sekä
- Varmistaa, että 20 kunnan ja suuren kaupungin päätöksentekijät ja virkamiehet tekevät investointipäätökset elämänkaarisuunnittelun pohjalta, ottaen huomioon parhaat käytännöt energiatehokkaissa toteutuksissa rakennusten hiilettömyyden saavuttamiseksi.

Projekti ennakoit tehokkaan projektijohdon varmistavan projektin toimien kestävyuden muodostamalla integroitu seurantaprosessi ja arviointistrategia, samoin kuin tukirakenteet ja monipuolinen raportointi. Toistettavuuden ja siirrettävyyden parantamiseksi projekti ottaa yhteyttä noin 200 sidosryhmään EU:n jäsenvaltioissa eri jakelukanavien kautta. Tätä tukevat tehokkaat verkottumishankkeet, joissa projekti osallistuu 12 konferenssiin jakaakseen opittuja asioita.

Projekti odottaa muuan muassa:

- Kehittävänsä 30 investoitavaa, innovatiivista ja skaalautuvaa usean sidosryhmän projektia yhdessä 15–20 uuden yritys-konseptin/-mallin kanssa;
- 75 % kiinteistö-salkkujen omistavista institutionaalisista investoijista on paremmin linjassa 1,5/2 °C -ilmastokasvun tavoitteiden kanssa, sekä lievennyksen että adaptoitumisen suhteen, soveltamalla viiden EU-maan jakamia parhaita käytäntöjä;
- Kansainvälisen investoijat sekä jäljelle jääneet 25 % suomalaisista investoijista noudattavat projektin jälkeen kehitettyjä parhaita käytäntöjä;
- 200 kunnallista päätöksentekijää ja virkamiestä koulutetaan matalahiilisiin investointeihin;
- Kunnille tuotetaan matalaenergiisiä investointeja käsittelevä opas;
- Toteutetaan 150 uutta investointia, joiden yhteissumma on 1,5 miljoonaa euroa; sekä
- Tuotetaan eri mediakanavissa 300 artikkelia, jotka esittelevät ja korostavat ehdotettujen energiatehokkaiden toimien etuja.

Lisätietoja osoitteesta:

<https://wwf.fi/en/economise/>

LIFE Integroidut ympäristö- ja ilmastoprojektit

Tämän LIFE prioriteettialueen tavoite on panna täytäntöön alueellisesti laajamittaisesti (alueellinen, moni-alueellinen, kansallinen, ylikansallinen) EU:n ympäristö- tai ilmastolainsäädännön vaatimat ympäristö- tai ilmastosuunnitelmat tai strategiat, pääsääntöisesti aloilla: luonto, vesi, jätteet, ilman ja ilmastomuutoksen hillitseminen ja sopeuttaminen. Integroidut hankkeet varmistavat sidosryhmien mukanaolon ja edistävät koordinoitua ja vähintään yhden muun relevantin EU:n, kansallisen tai yksityisen rahoituslähteen mobilisointia.

Tähän mennessä Suomessa on osarahoitettu kahta integroitua ympäristöhanketta ja yhtä ilmastotoimea. Tämän kokonaisbudjetti on 53,5 miljoonaa euroa, josta EU:n osuus on 32 miljoonaa euroa.

Yhden projektin huomiona ovat makeasta vedestä ja pohjavedestä riippuvaiset elinympäristöt, rannikko- ja jokien suisto- ja vesiympäristöt ja lajit, jotka ovat vedestä riippuvaisia monessa Natura 2000 verkoston kohteessa ympäri Suomea. Tätä koordinoi Metsähallitus Parks & Wildlife Finland ja sen kesto-aika on 81 kuukautta. Hanke aloitettiin lokakuussa 2016. Projektin toinen tavoite on toteuttaa Suomen kansallinen jättesuunnitelma (NWP). Sitä koordinoi Suomen ympäristökeskus SYKE. Hankkeen kesto-aika on 87 kuukautta ja se aloitettiin lokakuussa 2016. Yksityiskohtaiset tavoitteet löytyvät alla olevasta ruudusta.

Suomessa on rahoitettu yhtä integroitua ilmastohanketta. LIFE-IP CANEMURE-FINLAND pyrkii edistämään merkittävästi suomalaisen ilmastomuutospolitiikan toteuttamista, kuten NECS:in ja Suomen puolivälin ilmastomuutospolitiikan suunnitelmassa 2018-2024 esitetään. Tätä koordinoi 72 kuukauden ajan SYKE marraskuusta 2018 alkaen.

LIFE IP jätteestä – kohti kierrätystaloutta Suomessa (CIRCWASTE-FINLAND) LIFE15 IPE/FI/000004

Projekti auttaa toteuttamaan nykyisen Suomen kansallisen jättesuunnitelman (NWP) samoin kuin optimoimaan seuraavan NWP:n toteutuksen vuosille 2017–2022, jotta materiaalit pidetään kiertämässä taloudessa pidemmän aikaa. Se on tarkoitettu vastaamaan nykyään koettuihin pullonkauloihin sekä tulevaisuuden haasteisiin jätteitä koskevassa lainsäädännössä ja jätehuollon

liiketoiminnassa – esim. Etenemissuunnitelma resurssitehokkaalle Euroopalle (COM(2011)571) sekä Kierrätystalouden paketti (COM(2014)398). Projekti erityisesti käynnistää siirtymäkauden muutoksen kierrätystaloutta kohden.

LIFE IP CIRCWASTE-FINLAND -projekti lisää valmiuksien kehittämistä ja parempaa yhteistyötä jätehuollon sektorilla. Se suunnittelee uusiksi kunnalliset/teolliset järjestelmät, ehkäisee jätteen syntymistä sekä kannustaa sivutuotteiden ja jätteen käyttämiseen. IP kattaa Suomessa viisi aluetta: Satakunta, Lounais-Suomi, Keski-Suomi, Pohjois-Karjalan alue sekä Etelä-Karjalan alue.

Projektin erityistavoitteet ovat:

- Kunnallisen kiinteän jätteen määrän vähentäminen ja kierrätystavoitteiden saavuttaminen;
- Rakennus- ja purkujätteen kierrätyksen lisääminen;
- Materiaalitehokkuuden ja jätteen ehkäisyyn parantaminen tuotannossa, teollisuudessa ja kaupan alalla;
- Mineraalijätteen ja teollisuuden sivutuotteiden käytön lisääminen;
- Vaarallisen jätteen vähentämisen ja keräyksen parantaminen;
- Luoda uutta informaatiota kierrätystalouden toimista, prioriteettisektoreista, materiaaliavunroista ja arvoketjuista kaikilla tutkimusalueilla; sekä
- Käyttää projektin aikana saatuja tietoja uusien jätehuollon järjestelmätason muutoksien luomiseksi.

Lisätietoja osoitteesta:

<http://www.circwaste.fi/>

Lisätietoja LIFE:stä ja LIFE –hankkeista

Surfaa LIFE-verkkosivustolla

LIFE-verkkosivusto tarjoaa runsaasti tietoa LIFE-ohjelmasta:
<http://ec.europa.eu/life/>

Tutustu LIFE-hankkeiden tietokantaan

Saat lisätietoja LIFE-hankkeista Suomessa ja LIFE-hankkeista yleensä tutustumalla LIFE-hankkeiden tietokantaan verkossa:

<http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm>

Tämä helppokäyttöinen tietokanta on virallisesti hyväksytty tiedonlähde kaikista meneillä olevista ja loppuun viedyistä LIFE-hankkeista. Tietokanta antaa myös tietoja edunsaajista sekä heidän yhteystietonsa ja hankkeen verkkosivustot.

Etsi sosiaalisessa mediassa

twitter.com/LIFE_Programme

<http://www.facebook.com/LIFE.programme>

www.flickr.com/photos/life_programme

Yhteystiedot

Kansallinen yhteyspiste Suomessa

Ympäristöministeriö, fyysinen suunnittelu ja julkiset työt

Nimi: Pekka HARJU-AUTTI
Pirkko HEIKINHEIMO (LIFE Ilmastotoimet)
Milka PARVIAINEN (LIFE Ympäristö- ja resurssitehokkuus/ LIFE Luonto ja biodiversiteetti)

Osoite: Kasarmikatu 25
FIN - 00023 Valtioneuvosto

Puh: +358 50 365 2359 (matkapuhelin)
+358 295 250 078 (matkapuhelin)

Sähköposti: pekka.harju-autti@ym.fi
milka.parviainen@ym.fi
pirkko.heikinheimo@ym.fi

Verkkosivusto: [Website of the Ministry](#)

Suomen seurantatiimi

NEEMO EEIG – ELLE sia
skolas Iela 10-8
LV - 1010 RIGA
Puh: +371 6 7242411
Sähköposti: elle@neemo.eu

Vasta valmistuneet ja meneillä olevat LIFE Ympäristö- ja resurssitehokkuusprojektit

Projektin nimi	Projektin numero	Verkkosivu	Lue projektin tiivistelmä napsauttamalla kuvaketta	Projektin kestoaika
Monitavoitearvioinnin käytännöt ja työkalut ympäristövaikutusten arvioinnin laadun ja vaikuttavuuden parantamisessa (IMPERIA)	LIFE11 ENV/FI/000905	http://imperia.jyu.fi		09/2011--> 12/2015
Vesiensuojelun vertailuanalyysi kaupungeissa (CITYWATER)	LIFE11 ENV/FIN/000909	http://www.citywater.fi/		10/2012--> 09/2015
Taajamakeitaat: Kestävän tulevaisuuden muokkaus ympäristön kannalta toimivilla maisemallisilla ominaisuuksilla (Urban Oases – Keidas)	LIFE11 ENV/FIN/000911	http://www.helsinki.fi/taajamakeitaat/		06/2012--> 06/2017
Ekosysteemipalveluiden kvantifiointi ja arviointi metsätalouskäyttöön soveltumattomien ojitettujen soiden kestävän uudelleenkäytön optimoimiseksi (LIFEPEATLANDUSE)	LIFE12 ENV/FI/000150	http://www.metla.fi/hanke/8547/index.htm		07/2013--> 06/2018
Ilmastonmuutosindikaattorit ja boreaalisen vyöhykkeen herkkyys käyttämällä innovatiivisia havainnointi- ja mallinnustekniikoita (LIFE MONIMET)	LIFE12 ENV/FIN/000409	http://monimet.fmi.fi		09/2013--> 09/2017
Sivutuotteiden ja vaihtoehtoisten rakennusmateriaalien hyödyntäminen kaivosten suojarakenteissa (UPACMIC) (LIFE+ UPACMIC)	LIFE12 ENV/FI/000592	http://projektit.ramboll.fi/life/upacmic/		07/2013--> 08/2018
Jäteveden tyyppikuormituksen vähentäminen: havainnollistaminen ja mallintaminen (N-SINK) (LIFE+ 2012 N-SINK)	LIFE12 ENV/FI/000597	http://www.helsinki.fi/lammi/NSINK/		08/2013--> 07/2017
Valimon ylijäämähiekan uudelleenkäyttö kompostoimalla (LIFE-FOUNDRYSAND)	LIFE13 ENV/FI/00285	http://life-foundrysand.com		08/2014--> 09/2017
Inorgaaninen sideainejärjestelmä joka minimoi päästöt, parantaa sisäilman laatua sekä puhdistaa ja käyttää saastuneen valimon hiekan uudelleen (Green Foundry LIFE)	LIFE17 ENV/FI/00173	http://greenfoundry-life.com/		07/2018--> 06/2021

Vasta valmistuneet ja meneillä olevat LIFE Luonto- ja biodiversiteettiprojektit				
Projektin nimi	Projektin numero	Verkkosivu	Lue projektin tiivistelmä napsauttamalla kuvaketta	Projektin kestoaika
Maaseudun kosteikkojen paluu: Paikallinen osallistuminen ja innovatiiviset menetelmät kustannustehokkaaseen laajamittaiseen soiden ennallistamiseen (Return of Rural Wetlands)	LIFE09 NAT/FIN/000563	http://www.kosteikko.fi		09/2010 -> 12/2015
Ekologisten yhteyksien ja yhdenmukaisuuden parantaminen Natura 2000 -verkostossa Lounais-Lapissa (NATNET)	LIFE10 NAT/FIN/000047	http://www.natnet.fi		01/2012 -> 12/2017
Suojelutason parantaminen runsaslajisilla alueilla (Species-rich LIFE)	LIFE10 NAT/FIN/000048	http://www.metsa.fi/SIVUSTOT/METSA/FI/HANKKEET/LIFELUONTOHANKKEET/LUONNONHOITOLIFE/Sivut/default.aspx		09/2011 -> 08/2016
Safeguarding the Saimaa Ringed Seal (LIFE Saimaa Seal)	LIFE12 NAT/FI/000367	http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Hankkeet/LifeLuontohankkeet/saimaanorppa/Sivut/default.aspx		08/2013 -> 07/2018
Paahde-LIFE avaa ovet biodiversiteetille – LIFE (Light & Fire –LIFE)	LIFE13 NAT/FI/000099	http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Hankkeet/LifeLuontohankkeet/paahdelife/Sivut/default.aspx		08/2014 -> 07/2020
Suomen metsäpeura (<i>Rangifer tarandus fennicus</i>): Historiallisen levinneisyysalueen suojeleminen ja ennallistaminen (LIFE15 NAT/FI/000881	https://www.suomenpeura.fi/fi/metsapeuralife.html		10/2016 -> 09/2023
Suomen kosteikkoelinympäristöjen hydrologisen koskemattomuuden palauttaminen (Hydrology LIFE)	LIFE16 NAT/FI/000583	http://www.metsa.fi/hydrologialife		08/2017 -> 12/2023
Kovakuoriaiset Life – Pieni askel ihmiselle, yksi valtava hyppäys karismaattisille ja tärkeille lajeille (Beetles Life)	LIFE17 NAT/FI/000181	http://www.metsa.fi/beetleslife		08/2018 -> 07/2023
Lento-orava LIFE (Flying Squirrel LIFE)	LIFE17 NAT/FI/000469	http://www.metsa.fi/liito-orava-life		08/2018 -> 03/2025
Invasiivisia vieraslajeja (IAS) koskevan tietoisuuden kehittäminen, niiden tutkimus ja hallinta Suomessa – LIFE+ (Invasive LIFE)	LIFE17 NAT/FI/000528	https://www.sll.fi/viekas-life/		07/2018 -> 12/2023
CoastNet LIFE (CoastNet LIFE)	LIFE17 NAT/FI/000544	http://www.metsa.fi/rannikkolife		08/2018 -> 03/2025
Suomen luonnonvaraisten kasvien ex situ -suojelehanke (ESCAPE)	LIFE11 BIO/FI/000917	http://www.luomus.fi/ESCAPE/		09/2012 -> 08/2017
Kohti parempaa rinnakkaiseloa susien kanssa (FILE BOREALWOLF)	LIFE18 NAT/FI/000394	Ei saatavissa		10/2019 -> 09/2025

Yhteisin voimin saimaanorpan apuna (Our Saimaa Seal LIFE	LIFE19 NAT/FI/000832	Ei saatavissa		09/2020 -> 12/2025
--	-------------------------	---------------	---	--------------------

Vasta valmistuneet ja meneillä olevat LIFE Ympäristön hallinta ja ympäristöä koskeva tieto -projektit

Projektin nimi	Projektin numero	Verkkosivu	Lue projektin tiivistelmä napsauttamalla kuvaketta	Projektin kestoaika
Yhteinen ilmastomuutosportaali (CCCRP)	LIFE07 INF/FIN/000152	http://www.fmi.fi/cccrp		01/2009 → 12/2011
Saimaan lohikalojen kestävä kalastuksen edistäminen (Saimaan lohikalojen)	LIFE10 INF/FIN/000052	http://www.jarvilohi.fi		10/2011 → 06/2014
RAPUKAMUA EI JÄTETÄ (LIFE+ CrayMate)	LIFE12 INF/FI/000233	http://www.uef.fi/fi/rapukamu		07/2013 → 06/2016

Meneillään olevat LIFE Ilmaston muutoksen hillintä- ja LIFE Ilmaston sopeuttaminen -hankkeet

Projektin nimi	Projektin numero	Verkkosivu	Lue projektin tiivistelmä napsauttamalla kuvaketta	Projektin kestoaika
Maatalousmaankäytön optimointi ilmastomuutoksen hillintäkeinona (OPAL-Life)	LIFE14 CCM/FI/000254	http://www.opal.fi/		09/2015 → 03/2020

Meneillään olevat LIFE Ilmaston hallinta ja ilmastoa koskeva tieto -projektit

Projektin nimi	Projektin numero	Verkkosivu	Lue projektin tiivistelmä napsauttamalla kuvaketta	Projektin kestoaika
Vastinetta rahalle: investointipotentiaalin vapauttaminen joustavalle vähähiiliselle suomalaiselle rakennuskannalle (LIFE EconomisE)	LIFE16 GIC/FI/000072	https://wwf.fi/en/economise/		06/2017 → 06/2020

Meneillään olevat LIFE Integroidut hankkeet				
Projektin nimi	Projektin numero	Verkkosivu	Lue projektin tiivistelmä napsauttamalla kuvaketta	Projektin kestoaika
Kohti makeanveden Natura 2000 -kohteiden ja elinympäristöjen integroitua hallintoa (FRESHABIT)	LIFE14 IPE/FI/000023	http://www.metsa.fi/web/en/freshabit		01/2016 -> 09/2022
LIFE IP jätteestä – kohti kierrätystaloutta Suomessa (LIFE IP CIRCWASTE-FINLAND)	LIFE15 IPE/FI/000004	http://www.circwaste.fi		10/2016 -> 12/2023
Kohti hiilineutraaleja kuntia ja alueita Suomessa (LIFE-IP CANEMURE-FINLAND)	LIFE17 IPC/FI/000002	https://hiilineutraalisuomi.fi/en-US/Canemure		11/2018 -> 10/2024